Aanpak van verstoord eetgedrag in de huisartsenpraktijk: een kwalitatief onderzoek in samenwerking met vzw Eetexpert

Haio: COCQUEREAUX Karolien , V.U.B.
Promotor: Matthys Frieda
Praktijkopleider: HEIRMAN Isabelle , HUBLOUE Ives , VANDENPLAS Yvan

Context: Eetstoornissen behoren, met een geschatte prevalentie van 2.3% voor volwassen patiënten in Belgische huisartsenpraktijken, tot één van de vijf meest voorkomende psychiatrische stoornissen in de eerstelijnsgezondheidszorg. In de dagelijkse huisartsenpraktijk worden er problemen ervaren in de omgang met patiënten met verstoord eetgedrag. Dit zowel op vlak van screening, diagnostiek, behandeling, adequate doorverwijzing als opvolging. Jammer gezien het detecteren van eetstoornissen in een vroeg stadium in de huisartsenpraktijk geassocieerd is met een betere uitkomst. In september 2017 publiceerde de vzw Eetexpert een nieuwe flowchart 'Eetstoornissen in de huisartsenpraktijk', een instrument inzake screening naar verstoord eetgedrag in de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: 1. Aanpak van verstoord eetgedrag in de huisartsenpraktijk: een stand van zaken in Vlaanderen. 2. Bereikt het ondersteuningsaanbod van de vzw Eetexpert hun doelgroep, m.n. de Vlaamse huisarts? 3. Is de flowchart 'Eetstoornissen in de huisartsenpraktijk' bruikbaar voor screening naar verstoord eetgedrag in de praktijk?

Methode: Enerzijds een literatuuronderzoek en anderzijds een tweesporig veldonderzoek. Dit laatste aan de hand van een online enquête bij Vlaamse huisartsen en een screening naar verstoord eetgedrag in de eigen huisartsenpraktijk gebruik makend van de SCOFF- en ESP-vragenlijst bij een populatie met een verhoogd risico hierop, zoals vooropgesteld door de flowchart 'Eetstoornissen in de huisartsenpraktijk' van de vzw Eetexpert.

Resultaten: 71 huisartsen vervolledigden de enquête. 67.6% geeft aan een actieve rol te spelen in de opvolging van patiënten met verstoord eetgedrag. Het weinig toegankelijk zijn van het gespecialiseerd hulpaanbod, het tekortschieten in kennis betreffende o.a. de behandeling op maat van de patiënt en het hebben van onvoldoende tijd binnen de eigen consultaties worden als belangrijkste struikelblokken ervaren door huisartsen. 16.9% van de deelnemende huisartsen is op de hoogte van het ondersteuningsmateriaal dat de vzw Eetexpert aanbiedt in de begeleiding van eet- en gewichtsproblemen. Alle deelnemende huisartsen staan open voor ondersteuning in de begeleiding van patiënten met verstoord eetgedrag. Er is voornamelijk behoefte aan gemakkelijk hanteerbare flowcharts en stappenplannen; ook vorming via LOK-vergaderingen en E-learnings worden als mogelijkheid aangegeven. Gebruik makend van de SCOFF- en ESP-vragenlijst in de eigen opeidingspraktijk vertoonde respectievelijk 56.6% en 69.8% van de deelnemers (n = 53) een verhoogd risico op een eetstoornis. De vragenlijsten werden afgenomen bij een selecte populatie met een verhoogd risico op verstoord eetgedrag.

Conclusie: Er zijn weinig vakgebieden in de eerstelijnsgezondheidszorg waarvan de gezondheidsimpact zo groot is en de evidentie voor beleid zo miniem is als op het vlak van eetstoornissen. Screening, opvolging en behandeling op maat van patiënten met verstoord eetgedrag blijft een heikel punt in de huisartsenpraktijk, hoewel huisartsen bijzonder goed geplaatst zijn om deze patiënten vroegtijdig op te sporen. Er is interesse in verdere bijscholing hieromtrent, o.a. via LOK-vergaderingen en E-learnings. Stof tot nadenken. Vanuit de vzw Eetexpert worden er handvaten aangeboden betreffende de aanpak van verstoord eetgedrag in de huisartsenpraktijk, dit

aan de hand van draaiboeken, flowcharts en online tools. Voorlopig is dit ondersteuningsaanbod voor veel huisartsen nog onbekend terrein. Hopend dat naarmate de vzw Eetexpert meer bekendheid vergaart, de aanpak van verstoord eetgedrag in de eerstelijnsgezondheidszorg geen struikelblok meer vormt. De detectie van verstoord eetgedrag in de huisartsenpraktijk kan aanzienlijk verbeterd worden door gebruik te maken van de SCOFF- en ESP- vragenlijst, zeker wanneer toegepast bij patiënten met een verhoogd risico hierop. De twee vragenlijsten zijn handig in gebruik en kosten weinig tijd.